

EXPRES

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK III. | ŁÓDŹ, SOBOTA 19 WRZESNIA 1925 r. | NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY. | Nr. 218

Harakiri w obliczu sądu.

Szewc, skazany na więzienie za zmuszanie swojej żony do nierządu

nożem szewckim pokrajał sobie brzuch, piersi i szyję.

Z Warszawy donoszą nam:

Wczoraj w sali III wydziału karnego sądu okręgowego zaszedł ponury fakt samosądu, jakiego usiłował się dopuścić na samym sobie w obliczu sprawiedliwości skazany na rok więzienia szewc Stanisław Przybołowski, zamieszkały w Warszawie przy ul. Radzymińskiej nr. 5.

Przybołowski oskarżony został przez własną żonę Marię Przybołowską, o zmuszenie jej do nierządu.

Wedle tego oskarżenia Stanisław Przybołowski eksploatować miał swą żonę, nawiasem mówiąc młodą i bardzo przystojną kobietę, wypędzając ją na ulicę na zarobek, gdy powracała bez pieniędzy, katował ją niemilosiernie.

Choć Przybołowska na rozprawie rzekła się składania zeznań w charakterze świadka, pozostali jednak świadkowie złożyli przed sądem niekorzystne zeznania dla oskarżonego, potwierdzając wszystkie prawie drastyczne szczegóły oskarżenia.

Oskarżony w „ostatnim słowie” tłumaczył się, że istotnie bił czasami żonę,

ale nie dlatego, by skłonić ją w ten sposób do nierządu, a przeciwnie, by ukarać ją za wiarołomstwo.

Sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Kramera, nie dając wiary temu tłumaczeniu, skazał Przybołowskiego na 1 rok więzienia.

W chwili, gdy sędzia Kramer odczyty-

wał wyrok, skazany zerwał się z ławy oskarżonych, wyciągnął z za cholewy nóż szewcki i zaczął nim w oczach sądu i publiczności zadawać sobie ciosy w brzuch, piersi i szyję.

Publiczność zerwała się z miejsc, by obezwładnić samobójcę. Nadbiegł również niezwłocznie woźny sądowy, p.

Fronc oraz znajdujący się przy wejściu do sali posterunkowy.

Zanim jednak zdołano rozszalałemu samobójcy odebrać nóż, legł on ze słabymi oznakami życia w kałuży krwi na ławie oskarżonych wołając: „Jestem niewinny!”

Scena ta wstrząsnęła nerwami wszystkich obecnych. Nawet żona-oskarżycielka zaniosła się spazmatycznym płaczem tak, że musiano ją natychmiast wyprowadzić z sali. Za nią pospieszył świadek oskarżenia, czyniąc sobie wzajem wyrzuty.

Wezwany do sądu lekarz pogotowia ratunkowego udzielił samobójcy w obecności prokuratora Wójcickiego pierwszej pomocy, poczem przewiózł go do szpitala św. Ducha.

Dowodem rzeczowym harakiri w sądzie pozostała kałuża krwi pod ławą oskarżonych i ślady krwi na ławie obrońców, na której dokonywano opatrunku.

Wiadomość o niezwykle samobójstwie szybko rozniosła się po wszystkich salach gmachu sądowego, czyniąc wszędzie wielkie wrażenie.

— W czasie odkopywania Rzymu znaleziono w ziemi metalowe druty, które dowodzą, że starożytni rzymianie znali już telegraf!...

— W czasie odkopywania Aten nie znaleziono żadnych drutów co dowodzi, że starożytni Grecy znali już telegraf bez drutu!...

Spalenie zwłok

wice-konsula francuskiego w Gdyni.

Gdańsk, 18 września.

Agencja W. C. C. S. A.

Dziś w krematorium gdańskim przy udziale licznych przedstawicieli władz miejscowych ciała dyplomatycznego, konsulów z Poznania i Gdańska i przedstawicieli władz z Gdyni odbyło się uroczyste spalenie zwłok wice-konsula francuskiego w Gdyni Moncura.

Po przemówieniu miejscowego pastora przemawiał konsul francuski z Gdańska podnosząc wielkie zasługi zmarłego dla Francji i dla Polski.

Miljon franków za głowę Abd-El-Krima.

Paryż, 18 września.

Z powodu silnego nacisku wojsk francuskich, Abd-el-Krim musiał przenieść swą główną kwaterę bardziej na północ. Kwatera ta ma znajdować się obecnie w miejscowości Arguit.

Sułtan Marokka wyznaczył nagrodę miliona franków za głowę Abd-el-Krima. Abd-el Krim wobec tego wzmocnił strażę, strzegącą jego osoby.

Bomba na prezydenta albańskiego.

Białogród, 19 września.

Z Durazzo donoszą: Na wille prezydenta republiki albańskiej Ahmeda Beg Zogu rzucono bombę. Bomba wybuchła, nie wyrządzając szkody.

Proces Steigera — 12 października.

Jest to urzędowy termin.

Ze Lwowa donoszą nam:

Urzędowo został wyznaczony termin rozprawy przeciw Steigerowi na 12 października. Rozprawa ma trwać 14 dni, przewidują jednak, że przeciągnie się na 3—4 tygodnie. Rozprawie przewodniczyć ma rada Frank, oskarżać ma prokurator Hryniewiecki. Steiger został oskarżony o zbrodnie usiłowanego skrytobójczego morderstwa.

Proces morderców Matteotiego.

Rzym, 19 września.

„Tribuna” i inne dzienniki donoszą, że śledztwo w sprawie zamordowania Matteotiego jest ukończone. Dzienniki dodają, że proces odbędzie się w Rzymie.

Podróż Hindenburga.

Bochum, 18 września.

Prezydent Rzeszy Hindenburg przy był dziś do okręgu Ruhry w towarzystwie ministra sprawiedliwości Rzeszy, pruskiego prezydenta ministrów Brauna i pruskiego ministra spraw wewnętrznych Severinga. Hindenburg przyjmowany był wszędzie entuzjastycznie przez tysiączne tłumy.

Zaostrzenie stosunków między Japonią a Chinami.

Tokio, 18 września.

Z dobrze poinformowanych kół donoszą, że przygotowania gen. Wupelitu na Jaog-Tse-Kiang, mogą doprowadzić do dalszego zaostrzenia stosunków między Chinami i Japonią. Sądzą, że o ileby gen. Tsang-Tse-Lin miał ulec, to Japonia byłaby zmuszona do wystąpienia w obronie własnych interesów przeciw nowej grupie, do której należy też gen. Feng-Ju-Chsiang.

Katastrofa kolejowa pod Leningradem.

Leningrad, 18 września.

Wczoraj na 19 kilometrów pod Leningradem nastąpiła wielka katastrofa kolejowa.

Z powodu złośliwego nastawienia zwrotnicy pociąg osobowy zderzył się z pociągiem towarowym, idącym z Witebska.

Pociąg osobowy spadł z nasypu. Kilka wagonów zostało połamanych. Obie lokomotywy rozbite, z powodu pęknięcia kotła w osobowym parowozie maszynista i palacz ponieśli śmierć na miejscu.

Parowiec japoński zatonał

Paryż, 19 września.

Polska Agencja Telegraficzna.

Parowiec japoński „Tomashu Amoru” zatonał wraz z 34 ludźmi załogi.

Dolar w Łodzi.

W związku ze świętami żydowskimi zmniejszył się dowóz dolarów, co odbiło się na kursie.

Dziś przedpołudniem na rynku pieniężnym w Łodzi kurs dolara wynosił w placeniu 6.37, w sprzedaży 6.40, przy czym materiał znajdował się w skąpych ilościach.

Zaznaczyć należy, że jest to wzmocnienie przejściowe, które ustanie z chwilą nastania normalnego ruchu.

1sza PRZEDGIELDA WARSZAWSKA.

Londyn 28.78

New-York 5.91

Szwajcaria 114.57

2-ga PRZEDGIELDA WARSZAWSKA.

Godz. 8.30 rano.

Dolar 6.36

Godz. 9 rano.

Dolar 6.40

Godz. 9.30 rano.

Dolar 6.42

Tendencja mocniejsza.

GIELDA GDAŃSKA.

Złoty 87.50

Warszawa 86.50

Dolar 5.30

Przekaz na Warszawę 5.95

Aresztowanie trzech podejrzanych studentów.

Tokio, 19 września.

Polska Agencja Telegraficzna.

W związku z pożarem gmachu parlamentu aresztowano trzech studentów, podejrzanych o podłożenie ognia.

Po co Cziczerin przyjeżdża do Polski?

Dyplomata sowiecki zrozumiał, iż droga Moskwa—Paryż prowadzi przez Warszawę

Zapowiedziana wizyta sowieckiego ministra spraw zagranicznych Cziczera w Warszawie wywołała wielkie zainteresowanie zagranicą. Zainteresowanie to jest zupełnie zrozumiałe.

Kierownik sowieckiej polityki zagranicznej już kilkakrotnie jeździł na rozmaite konferencje i kuracje zagranicą, ale w podróży tych skrzętnie omijał stolicę Rzeczypospolitej.

Co więc obecnie skłoniło go do przyjazdu do Warszawy i złożenia wizyty ministrowi Skrzyńskiemu w pałacu przy ulicy Wierzbowej?

Odpowiedź znajdziemy dopiero po rozpatrzeniu obecnej sytuacji międzynarodowej sowieckich. Triumf odniesiony przez dyplomację sowiecką w Rapallo okazał się obecnie zupełnie izuloryczny.

Z trudem zbudowane podstawy polityki sowieckiej poczynają się chwiać.

Niemcy nie ziszczyły pokładanych w nich przez dyplomację sowiecką nadziei i dziś uchodzą za syna marnotrawnego.

W ciągu ostatnich dwóch lat przebudowany został zupełnie układ sił politycznych w Europie na niekorzyść sowieckich.

Sowiety doskonale zdają sobie sprawę z wytworzonej sytuacji i dlatego wysyłają kierownika spraw zagranicznych, któryby choć częściowo i doraźnie naprawił ich położenie zagranicą.

W jaki sposób zamierzają to uczynić?

Marszruta podróży Cziczera, który udaje się na kurację do Szwajcarii, gdzie oprócz polykania górskiego powietrza będzie również obserwował nieoficjalnie narady ministrów spraw zagranicznych mocarstw z Niemcami prowadzi via Berlin i Paryż.

Dlaczego Cziczerin ostentacyjnie opuścił w swym programie podróży Londyn?

Czyżby stosunki sowiecko - angielskie doszły już do takiego stanu naprężenia, że nie może on liczyć na otrzymanie wizy.

Nie. Tak źle jeszcze nie jest, ale mimo to trzeba stwierdzić, że sowiety obecnie rzeczywiście na jakiekolwiek poparcie ich planów ze strony Anglii liczyć nie mogą. Rząd konserwatywny Baldwina poznał się na podwójnej grze dyplomacji sowieckiej, zresztą w żaden sposób nie chce, a nawet nie może przebaczyć działalności antyangielskiej sowieckim w Chinach i w Afryce.

W prasie europejskiej mówi się już otwarcie o utworzeniu bloku antysowieckiego przez Anglię, do którego mają wejść również Niemcy.

Rząd angielski nie neguje również stanowiska Polski na wschodzie, co kilkakrotnie ostatnio podkreślił i co wydatniło się podczas ostatnich rozmów ministra Skrzyńskiego zarówno z premierem Baldwinem, jakoteż ministrem Chamberlainem w Genewie i Aix - les - Bains. Cziczerin widocznie zrozumiał, że przestajemy już być objektem w polityce światowej, a jesteśmy czynnikiem wpływającym w wielkim stopniu na kształtowanie się stosunków politycznych i że z Moskwy do Paryża czy Berlina jedzie się przez Warszawę.

H. Pas.

Z racji świętego roku do Rzymu przybyły masy pielgrzymów, m. in. mnóstwo zakonników i zakonnic. Widzimy ich odpoczywających w ogrodach watykańskich.

Książęce pałace, ciężkie roboty i szpital dla warjatów. Dziwne koleje brata króla egipskiego.

Najnowszą sensacją Londynu i Paryża jest ucieczka z „sanatorium dla nerwowo-chorych“ w Ticehurst, w Anglii, brata króla egipskiego, Fuada I-go, księcia Ahmeda Seifeddina, gdzie tenże przebywał od 25 lat.

Ahmed Seifeddin, liczący obecnie 45 rok życia, był wówczas 19-letnim młodzieńcem. Siostra jego, księżniczka Chivekiar, wyszła za mąż za księcia Fuada, obecnego króla egipskiego. Książęce stadło żyło w bardzo wielkiej niezgodzie, a księżę Fuad traktował swoją małżonkę jak najgorzej. Doszło do tego, że księżna zażądała rozwodu, który też istotnie jej przyznano. Przedtem jednak zniosła niemało od swego brutalnego małżonka.

Pewnego dnia uskarżała się przed swym bratem, księciem Ahmedem, na złe traktowanie. Ahmed Seifeddin postanowił skarcić brutalnego szwagra. Udał się pewnego klubu (działo się to w Kairze), gdzie Fuad był stałym bywalcem. Wśród kłótni Ahmed Seifeddin wy dobył nagle rewolwer i kilkakrotnie strzelił do Fuada, raniąc go ciężko w kark.

Książę Ahmed został aresztowany. Wytoczono mu proces o usiłowanie zabójstwa i skazano na 7 lat ciężkich robót. Karę tę zmniejszono mu w drodze łaski do 4 lat. Książę Ahmed tkwił przez trzy lata kamienie na drodze, wiodącej do Heluan, pod nadzorem zbrojnych strażników. Nie musiało to przymusowe zajęcie zbytnio dogadzać księciu, przyzwyczajonemu do innego trybu życia. Zaczął zdradzać rozstrój nerwowy do tego stopnia silny, że zamknięto go w szpitalu dla obłąkanych. Ponieważ władze angielskie obawiały się, że któregoś dnia Seifeddin ucieknie ze szpitala i zemści się na swym szwagrze, przewieziono go do Anglii.

W Anglii umieszczono go w r. 1900 w sanatorium w Ticehurst, w hrabstwie Susset, niedaleko od miasta Hastings. Sanatorium było bardzo eleganckie i kosztowne. Rząd angielski mógł pozwolić sobie na tak kosztowne utrzymanie, gdyż zasekwestrował jego majątek, wynoszący 20 milionów rocznego dochodu. „Szaleństwo“ książęcego pacjenta nie musiało być bardzo wielkie, gdyż

zarząd pozwalał mu na częste spacery i wycieczki, co prawda w towarzystwie zawsze dwóch nieodłącznych dozorców, Hylanda i Pilbeama. Ostatni zwłaszcza stał się zaufanym doradcą, niemal przyjacielem księcia Ahmeda. Od kilku lat miał Seifeddin własny wspaniały samochód, którym często wyjeżdżał na spacer, najchętniej do Hastings, gdzie całe godziny spędzał w kawiarni na plaży, nieodstępowany ani na krok przez swych dozorców.

Jedynym znakiem, że książę Ahmed ma zajaczkę w głowie, prawdopodobnie umyślnie symulowaną, była przesadna grzeczność nie tylko w stosunku do ludzi, ale i zwierząt, gdyż zdejmował kapelusz przed każdą gęsią czy prosiakiem, spotkanym w polu.

Matka księcia Ahmeda, księżniczka Neodijissani, mieszkająca stale w Konstantynopolu, od 25 lat starała się na próżno u rządu angielskiego o uwolnienie syna.

Kiedy Mac Donald przyszedł do władzy, nadzieje jej wzrosły. Jeden z jej bliskich znajomych, dawny ambasador turecki w Londynie, Djelaledin, był osobistym przyjacielem Mac Donałda. Udał się on do Londynu, celem uzyskania wolności dla „politycznego warjata“, ale rząd egipski, uosobiony w Fuadzie I-ym, sprzeciwił się temu stanowczo, grożąc „zatargiem dyplomatycznym“.

Anglia, chcąc dać dowód, jak bardzo leży jej na sercu dobro ukochanego Egiptu, nie zgodziła się na wypuszczenie Seifeddina. Nawiasem powiedziawszy, pozwalało jej to w dalszym ciągu „administrować“ majątkiem księcia.

Książę Ahmed mógł w dalszym ciągu pozdrawiać gęsi i prosięta, ale wreszcie znudziło mu się odgrywanie roli warjata.

Przed kilku dniami książę Ahmed udał się, jak zwykle, samochodem do Hastings. Towarzyszyli mu nieodłączni Hyland i starszy od niego Pilbeam. Trójka zasiadła na werandzie eleganckiej kawiarni na plaży. Książę Ahmed objawił chęć przeczytania ostatnich dzienników. Hyland jako młodszy, udał się do kiosku, dosyć odległego. Kiedy powrócił, z księcia i Pilbeama nie zostało śladu.

Zanik wysmukłych, cienkich palców kobiecych.

Tak twierdzi jubiler londyński.

Wysmukłe, cienkie palce delikatnej ręki kobiecej, stanowiące taką jej ozdobę, stają się coraz rzadsze, wprost zanikają.

Tak przynajmniej twierdzi jeden z bardziej znanych jubilerów londyńskich, pracujący już od lat 30 w swym fachu.

Pozycje, zanotowane w mej księdze zamawiań — powiada ten pan — wskazują, że w ciągu roku ubiegłego zgłosiło się do mnie 57 pań z żądaniem powiększenia pierścionków, które stały się dla nich za małe. Przed dwoma laty miałem tylko 9 takich klientów, a przed laty nie zdarzało mi się wogóle słyszeć takich żądań.

Zdaje się, że rozpowszechnienie się sportów wszelkiego rodzaju jest tego przyczyną.

To samo powiedzieć też można o bransoletkach i naszyjnikach.

I przedramiona kobiet grubieją tak, że nałożone na nie bransoletki, zdają się pękać pod naciskiem mięśni. A zwieszające się niegdyś ze smukłych, zgrabnych szyi kobiecych naszyjniki, posuwają się coraz bardziej ku górze, stają się coraz cieńsze, bo i sztywne kobiece grubieją.

Wszczęto poszukiwania, które wykazały, że książę i Pilbeam odjechali do Francji, na statku Devon, który właśnie odszedł do Boulogne.

Dalsze dochodzenia wykazały, że inny dozorca, Boston, również oddany księciu, przed kilku dniami odbył podróż do Boulogne, a poprzedniego dnia opuścił sanatorium i nie powrócił.

Ostatnie wiadomości donoszą, że w Boulogne oczekiwała zbiegów księżna Neodijivani, matka Ahmeda, i że wszyscy odjechali samochodem w niewiadomym kierunku.

Polícia londyńska wyprawiła swych agentów do Francji w pościg za zbiegiem. Rząd angielski nie może bowiem pozwolić na „zatarg dyplomatyczny“ z Egiptem. Coprawda pozostanie Anglii zawsze „zasekwestrowany“ majątek „politycznego warjata“, który, jak przypuszczają, jest już obecnie bezpieczny w Konstantynopolu.

POETA: Ażebym mieszkać na wsi, trzeba posiadać duszę...
ONA: Uważam, że samochód jest potrzebniejszy...

Okólnik przeciw okólnikom.

Pierwszy raz ma bezwzględna rację.

W kilku ministerstwach, jak się dowiadujemy, wydano rozporządzenie, nakazujące ograniczenie rozsyłania okólników.

Namnożyło ich się tyle, że powstała, jak mówią urzędnicy, przebogata „literatura okólnikowa“, której nikt nie czyta (chyba zamiast gazety, przy śniadaniu), a tem więcej — nikt się do niej nie stosuje.

Okólniki najeżone są tak groźnymi słowami jak: „poleca się“, „nadmienia się“, „zabrania się“.

Wszystkie te słowa wywołują uśmiech pobłażania, nie robiąc żadnego wrażenia.

Ostatni „okólnik o ograniczeniu okólników“ będzie w każdym ministerstwie pierwszym okólnikiem, budzącym zainteresowanie i posłuch.

Kobiety w służbie państwowej

Ukończenie 6-klasowej „pensji“ równe średniemu wykształceniu.

Na wniosek min. oświaty, rada ministrów uchwaliła, aby świadectwa z ukończenia 6-klasowego żeńskiego zakładu naukowego, czyli t. zw. pensji, który to typ szkoły istniał przed wojną w b. zaborze rosyjskim, uznać za wystarzający dowód średniego wykształ-

cenia przy przyjmowaniu do państwowej służby cywilnej.

Wspomniane wyżej świadectwa uprawniają do osiągnięcia stanowisk drugiej kategorii w państwowej służbie cywilnej.

Dwaj młodzieńcy porwali dziewczynę

i usiłovali ją wywieźć w nieznanym kierunku.

Porwana i ohezwałdniona Janina W. nogą wybija szybę w samochodzie.

Z Warszawy donoszą nam:

Ulicą Żelazną, przed zabudowaniami szpitala Dzieciatka Jezus przemknął samochód.

Po chwili rozległy się głośne jęki.

Przechodnie zaalarmowali personel szpitalny.

Pośrodku jezdni znaleziono okrwawioną kobietę. Na głowie miała ranę tłuczoną oraz liczne zadrapania i sińce na twarzy.

Przeniesiona do ambulatorjum, podała się za Janinę Wiacek, przyjeżdżną z prowincji.

Oto, co ją spotkało.

Będąc bez pracy, młoda dziewczyna zawitała do Warszawy, zamierzając szukać zarobku. W Alejach Ujazdowskich zaczepili ją dwaj młodzieńcy.

Wiackówna nie podejrzewała nic złego, jednak, kiedy nowi znajomi zaproponowali jej przejażdżkę samochodem, odmówiła stanowczo.

Działo się to o godz. 9 wieczorem.

Młodzieńcy, nie zrażeni odmową, złapali dziewczynę pod ramiona i siłą wpełchnęli do krytego auta. Jeden położył dłoń na jej ustach, drugi skrepował ręce w żelaznym uścisku.

Zawarczał motor, samochód odjechał w kierunku ulicy Żelaznej.

Dziewczyna próbowała się wyrwać, lecz brutalne ramiona osadzały ją na miejscu.

Nagle szczęśliwa myśl przemknęła jej przez głowę. Szybkim ruchem wyprężyła nogę i z całej mocy uderzyła obcasem w szybę samochodu.

Rozległ się brzęk tłuczonego szkła. Padło przekleństwo.

Napastnicy porozumieli się w mgnieniu oka i, uchyliwszy drzwi, wyrzucili dziewczynę na ulicę. Padając, uderzyła głową o jezdnię.

Sledztwo w tej tajemniczej sprawie prowadzi 11 komisariat.

Tępe narzędzia są straszliwą bronią

w rękach zwyrodniałych osobników.

Policja ma tu wdzieczne pole do popisu.

W ostatnich czasach kronika policjanta i pogotowia często notuje wypadki, iż jakiś przechodzień został napadnięty na ulicy przez nieznaną opryszków, którzy zadali mu rany tępe narzędziem.

Niemna prawie dnia, a przeważnie noc, żeby do pogotowia ratunkowego nie przybiegł ktoś z rozciętą głową.

W komisariatach policji również pełno podobnych zameldowań i wciąż jeszcze napływają nowe.

Prawie wszystkie wypadki napadnięć są do siebie podobne.

— Szedłem ulicą. Podeszło do mnie kilku nieznanych mi osobników. Jeden z nich uderzył mnie jakimś tępe narzędziem i zbiegł. — brzmią zameldowania.

Darzenie spokojnych przechodniów razami tępego narzędzia nie odbywa się tylko na krańcach miasta, wypadki ta-

kie zdarzają się często w samym centrum miasta.

Naprzykład wczoraj. Szedł alejami Kościuszki 20-letni robotnik, Antoni Banaśiak. Gdy doszedł do zbiegu ulicy 6-go Sierpnia, podbiegło doń kilku opryszków, z których jeden uderzył go tak silnie kawałkiem żelaza w głowę, że trzeba było wezwać pomocy lekarskiej.

Dziś znowu około 6-ej rano przy zbiegu ulicy Gdańskiej i Szkolnej porażono jakimś tępe narzędziem 23-letniego Józefa Krawczyka. I w tym wypadku musiał interwenjować lekarz pogotowia.

A czemuż to przypisać te częste wypadki? Czy zwyrodnienie ludzkie w okresie powojennym doszło już do takiego stopnia, że napaść na bezbronnego człowieka, należy do sui generis „przyjemności“?

Są, niestety, jednostki o dzikich, sadystycznych instynktach i tych właśnie należy bezwzględnie odseparować od reszty społeczeństwa.

Należy więc pod adresem władz bezpieczeństwa zwrócić się z apelem, by w całej rozciągłości czuwali nad bezpieczeństwem życia i mienia mieszkańców naszego miasta.

Wyjść z tego nie trudne. Więcej posterunków policyjnych na ulicach bardziej oddalonych od śródmieścia, a zadanie będzie korzystnie rozwiązane.

— gas —

Kwiatki z bruku wielkowiejskiego.

Falszywy sołtys.

Spisano protokół na Bolesława Targowskiego, Brzezińska 69, za legitymowanie się fałszywym dowodem osobistym na nazwisko Jana Sołtysa.

Bójka.

Wczoraj o godz. 3 po poł. na ulicy Sosnowej Nr. 8 pomiędzy pijanymi wynikł spór, który następnie zamienił się w bójkę.

Błysnęła lśniaca stal... Otrzymał rany głowy i uległ obrażeniu ciała 21-letni robotnik Wincenty Trojanowski.

Rannego odprowadziła policja do 14 kom. p. p., dokąd zawezwano pogotowie.

Przejechanie.

Wczoraj po południu na ulicy Rokicińskiej około Nr. 5 tramwaj przejechał 40-letniego robotnika wsi Wygoda, Kazimierza Przygodę, który uległ potłuczeniu twarzy.

Zawezwany lekarz pogotowia udzielił poszkodowanemu pomocy w lokalu kina oświatowego.

Zderzenie wozu z tramwajem.

Pociągnięto do odpowiedzialności F. Koszadego, Sosnowa 8, za nieostrożną jazdę, wskutek czego nastąpiło zderzenie wozu z tramwajem, w którym została wybita szyba.

Koszade nie posiadał legitymacji na prawo jazdy.

Szumgiel tytoniu.

Spisano protokół na Augustyna Fichę za przewiezienie tytoniu bez banderoli wagi 42 kilo.

Zatrzymano go na stacji Łódź-Fabryczna przy odbiorze bagażu.

Kradzież.

Nocy ubiegłej z mieszkania Józefa Wagnera, przy ulicy Targowej Nr. 44 skradziono rzeczy i biżuterję na 1100 zł.

Od dłuższego czasu właściciel fabryki pończoch Ignacy Jabłoń, Zamenhofska nr. 13, zwracał uwagę na systematyczne kradzieże, popełniane w jego fabryce.

Jak się okazało kradzież popełniała robotnica Felicja Karolewicz, u której podczas rewizji w mieszkaniu znaleziono większą ilość skarpetek.

Losy do 1-szej klasy 12-tej Loterii Państwowej

sa do nabycia u

S. WEINBERGA (kantor wy-

miany i loterii) Piotrkowska 58

subkolektura, Grand-Hotel „Mignon“.

Największa wygrana 400.000 złotych.

Razem wygranych 32.500 na sumę 9.324.000 zł.

Co 2-gi los wygrywa.

Cena całego losu 40 zł. 1/4 — 10 zł.

MARZENIA
senne uważane są przez nowoczesną psychologię, jako odbicie — utajonych pragnień. —

MARZENIA
senne są dokładnie wyjaśnione przez nowoczesnych uczonych.

MARZENIA
senne w ciągu tysięcy lat uważane były za wyrocznie losu.

MARZENIA
senne niekiedy mają wpływ decydujący na bieg naszego życia.

„O czym marzą kobiety“
oto pierwszy w Łodzi wspaniały film Foxa, którego nikt nie powinien przeoczyć. —

Opowieść o pięknych perłach i ślicznych kobietach.

Powrócił
Dr L. Prybulski
Choroby skórne i weneryczne
od 9 do 2 i od 4 do 8. 9586
Zawadzka 1, tel. 25-38.

„To straszne, że my, holendrzy, musimy przeprowadzać propagandę polskiego przemysłu“ oświadczył „Expressowi“ p. L. Bückman, konsul honorowy Polski w Amsterdamie.

W Łodzi bawiła wycieczka przedstawicieli szwedzkich kół gospodarczych oraz holenderskiej prasy.

Goście zostali zaproszeni przez ministerstwo spraw zagranicznych, które zajęło się organizacją przyjęć w poszczególnych miastach Polski. Szczegółowe sprawozdanie z bytności w Łodzi sympatycznych gości pomieściliśmy już w „Il. Republice“, poniżej zaś podajemy przebieg rozmów, które miał nasz współpracownik z przewodniczącymi obydwu wycieczek.

Konsul honorowy Rzeczypospolitej w Amsterdamie p. L. Bückmann, — przewodniczący wycieczki holenderskiej, w następujący sposób określił cel tej przyjazdu do Polski:

„Chcąc być rzeczywistym konsulem Polski, uważałem za swój obowiązek zainicjowanie szeregu wycieczek do waszej ojczyzny. Mimo, iż naród holenderski wiąże z Polską głęboką sympatją, oparta na podobieństwie losów historycznych, propaganda państwowości polskiej w Holandji jest zupełnie minimalna. Społeczeństwo ho-

lenderskie dowiaduje się o życiu Polski przez pryzmat oświetlenia prasy niemieckiej, gdyż pisma holenderskie nie posiadają korespondentów w Polsce

Celem wypełnienia tej luki i obiektywnego przedstawienia w Holandji stosunków Polski, zorganizowałem w pierwszym rzędzie wycieczkę dziennikarzy. Udział w wycieczce naszej biorą przedstawiciele 8 największych dzienników holenderskich i amsterdamskich.

W przyszłym roku zamierzam urządzić wycieczkę do Polski przedstawicieli sfer gospodarczych, którzy będą już obznajmieni przez prasę z polskimi warunkami życia gospodarczego, z łatwością potrafią już nawiązać stosunki z polskim przemysłem i handlem.

Trzecia natomiast wycieczka, planowana na rok 1927 składać się będzie z finansistów holenderskich, którzy nawiążą stosunki w sprawie kapitalizacji polskich instytucji, wymagających kredytu zagranicznego.

Chociaż zwiedzić mamy jeszcze kraje wschodnie z Białowieżą, które bo-

daj nas najbardziej interesują ze względu na drzewo, już dziś z całą stanowczością stwierdzić mogę, że wycieczka wyda zamierzone rezultaty: to bo wiem co holendrzy dziennikarze dotychczas zobaczyli w Polsce, przeszło wszelkie nasze oczekiwania.

„Jakie miejscowości w Polsce wzbudziły wśród wycieczkowiczów największe zainteresowanie“ — pytamy szanownego naszego rozmówcę.

„Bez względu na Zagłębie Górnego Śląska z jego przemysłem kopalnianym.

Następnie zaś Lwów ze względu na Targi wschodnie. Zwiedzenie targów przekonało nas, że nie mieliśmy najmniejszego pojęcia o potędze polskiego przemysłu. Szczególnie uderzył nas dział ekspozycji maszyn rolniczych. Ja osobiście nie mogę odżałować, że przemysł holenderski reprezentowany jest na Targach w zbyt szczupłych rozmiarach. Kraków zaś uważam za najpiękniejsze miasto na świecie.

„A Łódź“ — zapytujemy trochę niedyskretnie.

„Niestety, na zwiedzenie Łodzi, której potęga przemysłu włókienniczego jest znana nawet laikowi, poświęcono zaledwie jeden dzień, wówczas gdy inne miasta wizytowaliśmy przez dwa dni.

Szereg artykułów łódzkich miałby w Holandji zapewnić zbyt. Mam tu przede wszystkim na myśli towary bawełniane kolorowe, wówczas gdy towary białe są w Łodzi droższe aniżeli u nas. Poza to sądzę, że szereg artykułów, na których się łódzki przemysł wyspecjalizował, mógłby bez ryzyka być eksportowany do Holandji. Z przykrością stwierdzić jednak trzeba, że polscy przemysłowcy ani razu jeszcze nie wystawili próbek swych wyrobów do reprezentacji na holenderskich wystawach. Z mego urzędu konsularnego zwracałem się w tej sprawie do szeregu firm przemysłowych polskich nie wyłączając łódzkich, lecz zapytania nie zostały zupełnie zignorowane. To są straszne rzeczy, że my holendrzy musimy przeprowadzać propagandę polskiego przemysłu.

J. Cer.

W domu i na ulicy.

Łodzianie mają dwa oblicza. Jedno zwykłe, a drugie — zapasowe, jak wyjście w kinematografie.

W domu łodzianin ma twarz zwykłą.

Czoło wówczas jest pokryte zmarszczkami, oczy nieco przymrużone, zęby zaciśnięte, a wargi poruszają się mechanicznie, powtarzając ciągle w kółko te same słowa:

— Nie dobrze... Protest... Żle... Kłapa... Wiener nie płaci... Windman nie płaci... Bajman nie płaci... Nie dobrze... Plajta...

I łodzianin zaczyna nerwowym krokiem spacerować po wszystkich pokojach, nucąc przedpotopowe melodie (łodzianie nuca „szlagiery“ tylko wtedy, gdy są w dobrym humorze) potrącając nogą wszystkie krzesła i stoły.

Na twarzy jego maluje się wówczas zdenerwowanie, jak najmłodniejsza łodzianka.

Ale gdy pan Iks lub Ygrek wychodzi na ulicę, zostawia swą twarz na biurku a zabiera — zapasową.

Odrzuca zmienia się jego oblicze.

Czoło się wypogadza, oczy otwierają się szeroko, jak ramiona kochanków, zęby, starannie wyczyszczone odolem perla się z poza odchylnych warg, które śmieją się do przechodniów słodkimi słówkami:

— Pardon... Ach, przepraszam... Czy bardzo nadepnąłem pani na odcisk?... Ach, pardon!...

Na ulicy łodzianie są innymi ludźmi. Nawet mówią inaczej.

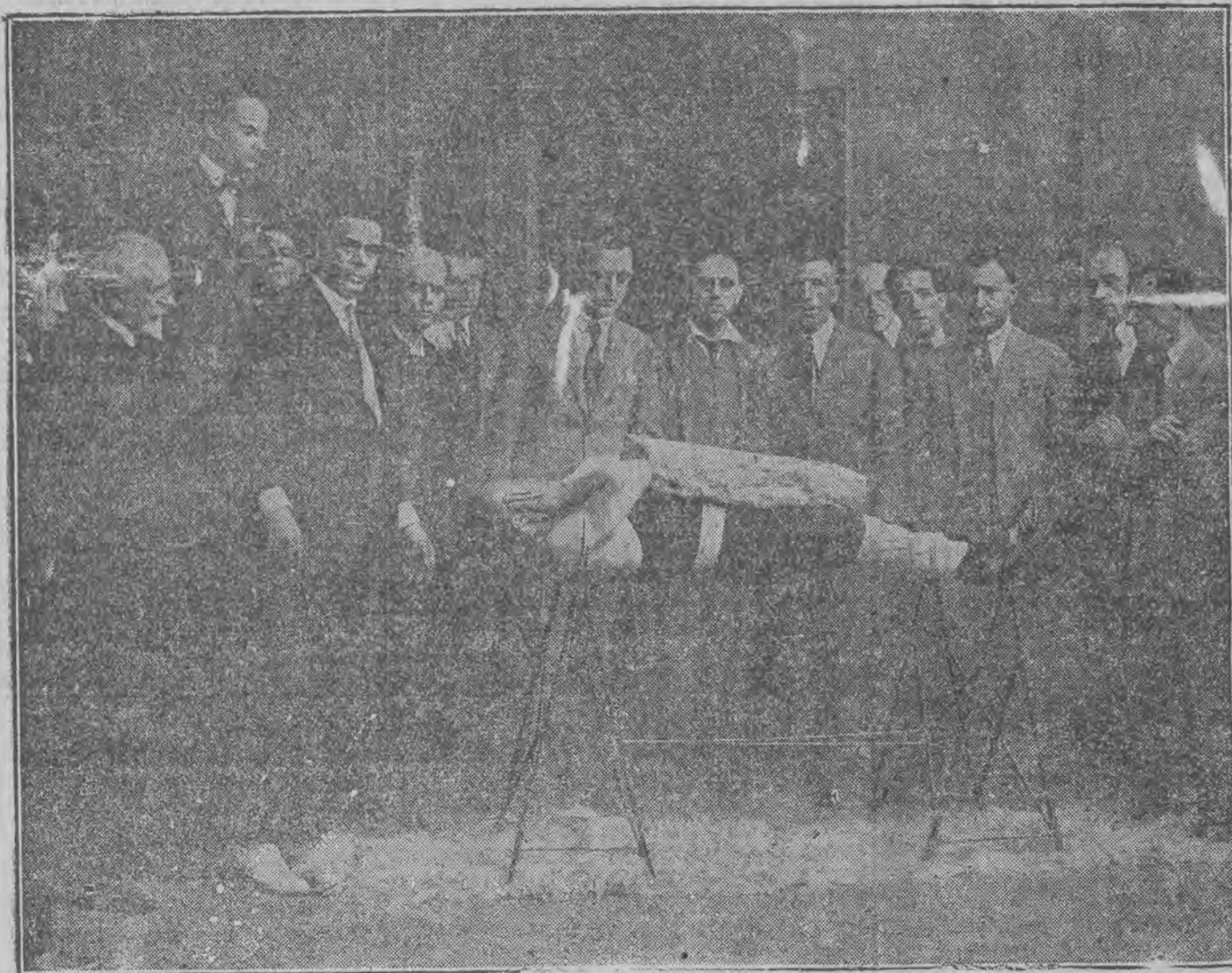
— Co pan mówi?... Nie dobrze?... Protest?... Żle?... Wiener nie płaci?... Co pan mówi?... Bolski.

Co kosztuje próżność?

Według obliczeń dzienników amerykańskich, amerykanki wydały w ciągu roku ubiegłego na środki upiększające 2.195 milionów dolarów.

Pewien instytut kosmetyczny w Chicago oblicza, że w Stanach Zjednoczonych kobiety wydają dziennie na szminki, ołówki do warg, puder, masaż twarzy, ondulowanie włosów itp. sześć milionów dolarów.

Same farby do włosów przyniosły ich fabrykantom w roku ubiegłym siedem milionów dolarów.

Znakomity fakir hinduski, Thara Bey, jest istnym cudotwórcą. Człowieka tego w śnie katapultycznym kładą na ostrzach dwóch noży poczem przywołują mu brzuch niesłychanie ciężkim złomem marmuru.

Migawki sądowe.

Paweł i Gawel.

Był sobie na pierwszym piętrze melancholijny pokój o jednym oknie i dwóch lokatorów.

Pierwszym lokatorem był — Lucjan Pomirowski, drugim — Seweryn Poznański.

I oto między Pomirowskim a Poznańskim wybuchła wojna o pokój.

Przyczyny tej straszliwej rzezi sięgają zamierzonych czasów r. 1923-go, kiedy to obydwaj koledzy Seweryn i Lucjan po przyjeździe z Rosji wynajęli po długich poszukiwaniach niezbyt wygodne mieszkanie ze względu na odległość od centrum miasta.

Pewienż Seweryn miał w Łodzi narzeczoną, z którą wkrótce miał się

pobrać, zawarł piśmienną umowę z kolegą, iż w każdej chwili otrzyma pokój do swej dyspozycji.

Ciężkie warunki materialne nie mogły pozwolić Poznańskiemu na zawarcie związku małżeńskiego, dopiero przed dwoma miesiącami sprawa ta weszła na tory rzeczywistości.

Seweryn przypomniał wówczas koledze umowę i poprosił go uprzejmie o spełnienie przyrzeczenia.

Lucjan był jednak innego zdania: gdy przyjechał do Łodzi nie był jeszcze poinformowany o stosunkach mieszkaniowych w mieście i umowa, jaką podpisał była nieważna wskutek nie znajomości rzeczy.

Między dwoma przyjaciółmi powstał bój nie na żarty.

Przeszkodzano sobie nawzajem w pracy, czyniono sobie wyrzuty, wskutek czego dalszy pobyt obydwóch przyjaciół w tym samym apartamencie — okazał się rzeczą niemożliwą.

Wojna o pokój oparła się o sąd.

Oskarżony Lucjan Pomirowski przyznał się do podpisania umowy, tłumaczył się jednak nieświadomością stosunków mieszkaniowych, panujących w Łodzi.

Sąd wobec przedstawionego „corpus delicti“ wydał wyrok, skazujący Lucjana Pomirowskiego na wyprowadzenie się z pokoju w ciągu dwóch miesięcy

Juris.

Czytajcie

„EXPRESS WIECZORNY“

Epidemia podpalania w Berlinie

„Czar ognia“ ma być jej powodem. Podpalacze są „pyromanami“.

Jak już donosiliśmy w depeszach, wybuchła obecnie w Berlinie formalna epidemia podpalania, a policja od szeregu dni daremnie poszukuje tajemniczych podpalaczy, stojąc bezradnie wobec ich zbrodniczej i groźnej działalności. Nie pierwszy to raz walczy policja berlińska z taką epidemią, gdyż przeżywał ją Berlin już w r. 1908, ale i wówczas sprawcy pozostali niewyśledzeni. Praw dopodobnie i tym razem podpalacze pewnego dnia wstrzymają swoją niebezpieczną działalność, zanim policja zdoła wykryć rzeczywistych sprawców.

Jak obecnie, tak i w r. 1908, przedsięwzięła policja liczne aresztowania, które jednak nie pozwoliły wyświetlić tajemniczej epidemii. Podpalania rozpoczęły się z początkiem 1908 r., a w czerwcu zdawało się, że schwymano jednego z rzeczywistych podpalaczy. — Aresztowano mianowicie pewnego stróża nocnego pod uzasadnionym podejrzeniem podpalania. W strzeżonym przez niego okręgu, wybuchło w przeciągu paru miesięcy 25 pożarów w tem 22 podłożonych. Pożar wybuchł zawsze w nocy między godz. 2 a 5. Uwagę na owe go stróża nocnego zwrócił fakt, że zawsze on pierwszy odkrywał każdy pożar bez względu na to, gdzie wybuchł i choć by w wielkiej odległości. — On zawsze pierwszy uwiadomił o pożarze i z reguły na rowerze pędził naprzeciw straży, by ją najkrótszą drogą powieść na miejsce pożaru. Otrzymał on w krótkim czasie 10 nagród za pierwsze doniesienie o pożarze. Wypierał się jednak swej winy, a dowodu, że to on był sprawcą wszystkich pożarów, które wybuchły w jego okręgu, nie zdołano przeprowadzić. A ponieważ podpalania zdarzały się także i w innych dzielnicach miasta, co do których ów stróż nocny jako sprawca absolutnie nie mógł wchodzić w rachubę, więc zagadka pozostała nie rozwiązana.

W tym samym mniej więcej czasie aresztowano także pewną 18-letnią służącą, która na strychu domu, w którym służyła podłożyła w trzech miejscach ogień. Została ona może podobnie jak i ów stróż nocny i kilku innych porwana

przez „epidemię podpalania“, uległa „czarowi ognia“.

Wielu uczonych przypuszczało wów czas, że podpalacze są ludźmi nienormalnymi, t. zw. „pyromanami“. Rzeczywiście schwymano wówczas, gdy się pożary mnożyły in flagranti przy podpalaniu pewnego młodego człowieka, którego niewątpliwie musiano uważać za „pyromana“. Takie chorobliwe popędy zdarzają się z reguły u ludzi dziedzicznie obciążonych. Ulegają oni pewnego rodzaju nieodpornemu przymusowi, jakkolwiek działają przy pełnej świadomości. Wypadek ten jednak pozostał odosobniony a także na jego podstawie nie zdołano wpaść na ślad tajemniczej zagadki.

Generał ks. Gonzaga został w tych dniach mianowany głównodowodzącym milicji faszyst w Włochach.

Rozpaczliwy protest odalisek haremowych.

Kobieta Wschodu budzi się z letargu i nie chce dłużej znosić upakarzającej niewoli.

W powieściach i poezji życie haremu we opisywane było zawsze w najbardziej różowych barwach, a życie zamkniętych w niem kobiet przedstawiane było jako słodki sen miłości i rozkoszy. Ale im bardziej kobiety Wschodu budzą się ze swego wieloletniego letargu i krusząc żelazne kraty swych więzi, wchodzą w wir życia dzisiejszego, tembardziej opada lśniąca bajkowa zastona, a w miejscach błyszczących obrazów szczęścia i użycia, występuje na jaw szara nędza nie woli i ucisku.

Podczas, gdy kobieta zachodnia zdobyła sobie już równorzędne obok mężczyzny stanowisko, żyją jeszcze niezliczone kobiety Wschodu w małżeńskim

więzieniu, polegającym na bezlitosnym wykorzystywaniu kobiety. W Turcji ma się to wprawdzie teraz zmienić na podstawie nowych ustaw, ale w innych krajach Wschodu pozostaje i nadal wszystko po staremu. Bądź co bądź jest to jednak oznaką czasu, że kobiety haremowe także i na Wschodzie uciekają się obecnie pod ochronę opinii publicznej. I tak zamieszcza niedawno wychodzący w Bagdadzie dziennik angielski „Bagdad Times“ list, podający się jako „głos z haremu“, którego autorka miała tylko odwagę inicjałami się podpisać. W liście tym pisze ona:

„Kobiety w haremach traktowane są zawsze jeszcze z największą pogardą i są w rzeczywistości raczej niewolnicami, niż małżonkami. Nazwa „żona“ powinna być świętym słowem, ale zdaje się, jak gdyby na Wschodzie dla kobiety z chwila gdy wychodzi z harem, nadszedł czas, w którym popada w najgorszą niewolę. Mąż nie wie nic o tem, że żona ma również prawo do wolności i samodzielności i prawo do szczęścia, tak samo jak mąż. W przeciwieństwie do wszystkich znanych praw ludzkości, oczekuje raczej wschodni małżonek od swej żony, by spełniła rzeczy niemożliwe. Uważa on to za rzecz zupełnie naturalną, że żona przez cały dzień pracuje jak wół roboczy a oprócz tego cierpliwie znosi jego mrukliwość i przekleństwa, a nawet często zniewagi czynne. Ale możnaby przypuścić, że przynajmniej gdy noc zapadnie, kobieta ma prawo do snu. Lecz nie! musi ona czuwać aż mąż powróci od swych rozrywek. A gdy mu otworzy drzwi, wita swoją biedną, znużoną i nieszczęśliwą żonę jakimś wschodnim przekleństwem za to, że mu nie dość prędko drzwi otworzyła. Mężowie nie mają pojęcia, jak dobre i dzielne są ich żony. Mężczyzna wschodni myśli, że dzielność jest tylko właściwością jego płci, ale żona jego jest o wiele dzielniejsza, gdyż znosi bez szemrania to nędzne życie. A cóż dostaje ona za to! Żadnej życzliwości, żadnego szacunku, żadnej przyjemności, a tylko zniewagi i bity“.

W tym prostym, ale przejmującym „głosie z haremu“ przebijają się w każdym razie niezadowolone, które pozwala przypuszczać, że i kobieta Wschodu nie chce dłużej znosić tej niewoli, lecz oczekuje od Wschodu swej wolności i wybawienia.

CZYTAJ CIE
„Ilustrowana Republika“

JULJAN STARSKI.

Powieść sensacyjno-kryminalna z życia łódzkiego.

— Musi to być jednak szczywany lis — mówił dalej Wiewióra — skoro przez tak długi czas wymyka się z zastawionych nań sieci...

Radwan przytaknął milcząco głową, czytając opis zajścia w innym dzienniku.

— Spójrz-no, mam tu jeszcze bardziej ciekawe szczegóły, dotyczące się bandy „Szczyrow Łódź“ — rzekł po chwili.

— Mianowicie?...

— Okazuje się, że członkami bandy były znane w naszym mieście osobistości, a byli między nimi nawet dwaj fabrykanci.

— Czy są nazwiska?

— Narazie nie podane — ze względu na dobro toczącego się śledztwa.

— Aha... a co dalej?

— Zaraz, zaraz — mówił Radwan — pochłaniając szybko wąskie wiersze dziennika. Przyłapani bandyci zeznali w policji, że szajka „Szczyrow“ została

zorganizowana już po morderstwie w „Grand Hotelu“ i na Bałutach...

— A, to coś zupełnie nowego... — zdziwił się Wiewióra.

— Mhm... Są zatem przypuszczenia, iż zabójstw tych dokonał sam herszt bandy — ów jegomość w czarnym dominie, a potem dopiero, chcąc rozszerzyć swą działalność, wziął sobie pomocników, którzy jednak nigdy go nie widzieli. Na zebraniu, na których układano plany nowych „operacji“ zjawiał się zawsze w swoim dominie i zasłonie na twarzy, nigdy nie brał natomiast czynnego udziału w „występach“.

— Ciekawe, ciekawe... — powtórzył Wiewióra, zjadając z apetytem ciastko kremowe.

— Ciebie zaś chcieli zgładzić dlatego żeś już im zbyt dotkliwie laził po piętach.

— Domyślam się...

88

— Pozatem Zarębski, jak właśnie czytam, przedsięwziął energiczne kroki, by heszta przychwycić. Rozumiem jego nienawiść, którą czuje do mnie. Oto obawiam się, bym ja go nie wyprzedził i tem samym go nie zdyskredytował. Policja żywi ku nam, detektywom prywatnym, niesłychaną niechęć. Tak jest nie tylko u nas w kraju, ale wszędzie zagranicą.

— Jest to zupełnie zrozumiałe — wtrącił Wiewióra.

— Jak dla kogo. Bo co do mnie, to uważam, że policja powinna z nami działać ręką w rękę...

— Ależ — to jest zupełnie niemożliwe — odparł Jan. — Podług mnie praca detektywa winna się ograniczać jedynie do spraw prywatnych i nigdy nie powinna wkraczać w dziedzinę działań policji. Wywołuje to bowiem tylko zamieszanie, nigdy natomiast jeszcze dobrych skutków nie przyniosło. Policjant jest urzędnikiem państwowym, wy zaś jesteście ludźmi prywatnymi. Nie mogą was więc obowiązywać te same przepisy, co urzędnika państwowego... Zrozum sam, że...

— Daj spokój — machnął ręką Radwan — ta wyskusja do niczego nas nie doprowadzi...

— Możemy ją zakończyć — zgodził się Wiewióra.

Zapanowała dłuższa chwila milczenia. — Już drugi raz zdarza się podobna historia w Łodzi — rzekł po chwili Jan — że jednostki dobrze usytuowane zarówno pod względem materialnym, jako też społecznym, przyjmują czynny udział w

szajkach bandyckich. Pamiętam — było to w roku 1902 czy 1903, że ówczesna policja rosyjska wykryła w naszym mieście bandę „Oko“, której hersztem był znany w Łodzi kupiec-hurtownik niejaki Herman Hornband, cieszący się wśród sfer kupieckich sławą nadzwyczaj solidnego i uczciwego człowieka. Okazało się, że prowadził także potajemny dom schadzek, nad którym miała pieczę jego małżonka. Charakterystycznym jak na ówczesne stosunki był fakt, że między innymi należał do bandy tak zw. rewiry z drugiego cyrkulu policyjnego, Osyp Razdiczew, który był prawą ręką Hornbanda... Hornband, mający na sumieniu kilkanaście morderstw rabunkowych skazany został, o ile sobie przypominam, na dożywotnie ciężkie więzienie, zaś Razdiczew... został uniewinniony z powodu braków winy...

Radwan słuchał z zainteresowaniem opowiadania Wiewióry, a gdy ten skończył, rzekł, spoglądając na zegarek.

— Już dwunasta dochodzi... Wyjdźmy stąd...

— Dobrze — zgodził się Jan, narzucając palto.

Po chwili znaleźli się na ulicy Piotrkowskiej.

Pojadę do urzędu śledczego — rzekł Wiewióra, zatrzymując skiniem ręki przejeżdżającą taksówkę — chcę dowiedzieć się od Zarębskiego jakichś nowych szczegółów.

Pożegnali się uściskiem dłoni.

(d. c. n.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI
PRZEZ
RADJO-TELEGRAF I TELEFON

NOTOWANIA BAWELNY

Nowy York, 18 września

Dowóz do portów Atlantyku i Gofu 44,000, wewnątrz kraju 28,000, na kontynent 20,000, loko 24,45, październik 24,58 — 69, grudzień 23,42 — 43, styczeń 24,20 — 23, marzec 24,30 — 36, kwiecień 24,52, maj 2425, wrzesień 24,20 — 24,00.

N. Orlean, 18 września

Loco 23,80, październik 23,86, grudzień 23,98, styczeń 23,93, marzec 24,10, maj 24,15.

Brema, 18 września

27,41

Liverpool, 18 września

Październik 13,04, styczeń 12,90, marzec 12,93, maj 12,94.

Jugosławii grozi izolacja.

Węgry i Bułgarja zdecydowanymi wrogami królestwa SHS.

Wiedeń, 18 września.

Donoszą z Białogrodu, że wielkie za niepokoje wywołało w tutejszych kołach politycznych oświadczenie ministra spraw zagranicznych Ducey, że Rumunja gotowa jest zawrzeć ze wszystkimi państwami sąsiednimi pakt gwarantujący.

Dziennik „Politika“ utrzymuje, że w razie zawarcia wspomnianego paktu grozi Jugosławii zupełna izolacja.

Oficjalny dziennik „Samouprawa“

zwraca się dzisiaj bardzo ostro przeciw Węgrom i Bułgarji, wykazuje na wzmożoną działalność szpiegowską Węgier na terenie Jugosławii, oraz na ciągłe wypadki band bułgarskich na teren jugosłowiański.

„Samouprawa“ kończy artykuł oświadczeniem, że nie pomogą traktaty. Wiemy bowiem, że Węgry i Bułgarja są zdecydowanymi wrogami Jugosławii. Będziemy się musieli przeciw tym wrogom należycie bronić.

Anglia pobita została w powietrzu przez Niemcy. Prasa londyńska bije na alarm. Londyn, 17 września.

Przygnębiające wrażenie na publiczności angielskiej wywarła świeżo ogłoszona przez ministerstwo obrony powietrznej statystyka linii komunikacji powietrznej oraz wykaz ich przynależności państwowej. Okazuje się, że na 132 eksploatowanych dotąd linii powietrznych, tylko 12 należy do Anglików, gdy tymczasem Niemcy posiadają lub kontrolują 62 linie.

Na liniach niemieckich kursują aeroplany specjalnie zbudowane dla ruchu pasażerskiego, które oprócz tego, że dają podróżnym maksimum komfortu, mogą bez szkody przez długi czas pozostawać w powietrzu.

To też maszyny niemieckie znajdują chętnych nabywców w innych krajach. Niemcy opanowały komeletnie drogi powietrzne w Północnej, Wschodniej i Południowo - Wschodniej Europie.

Podając te dane „Morning Post“, kładzie specjalny nacisk na to, że nawet na linii Warszawa — Kopenhaga będą równie kursowały aparaty firmy „Junkersa“.

Gazety angielskie biją na alarm z tego powodu, twierdząc, że wrazie wojny Niemcy z łatwością przerobią swe aparaty na aeroplany wojskowe, a posiadając z czasów pokojowych doświadczenie i znajomość miejscowych warunków w rozmaitych krajach, staną się bardzo groźnymi przeciwnikami.

Dwa torpedowce niemieckie uległy katastrofie.

Berlin, 18 września.

Wskutek silnej mgły jakiś nieznaną yacht wpadł w pobliżu Helgolandu na torpedowiec niemiecki „V 5“.

Torpedowiec został lekko uszkodzony. Statek korzystając z mgły zdołał zbiec.

W tymże samym dniu w porcie Wilhelmshafen nastąpił na torpedowcu „V 6“ — wybuch kotła.

Kucharz i dwaj marynarze zostali ciężko ranni.

„Chłopi“ po japońsku.

Z Warszawy donoszą nam:

Bawiący na kuracji w Poznaniu Władysław Reymont otrzymał pierwszy tom „Chłopów“ wydany w języku japońskim.

Parlament japoński spłonął doszczętnie.

Szkody wynoszą 3 miliony jenów.

Tokio, 18 września

Dziś rano o godzinie 8 wybuchł pożar w górnych piętrach parlamentu japońskiego.

Zanim przybyła straż pożarna cały budynek był już ogarnięty płomieniami, tak, że ognia nie można już było zatamować.

Cały budynek się spalił, a w nim spłonęła wielka ilość aktów i dokumentów wielkiej wartości. Szkody wynoszą 3 miliony jenów.

Do akcji ratunkowej zawezwano straż ogniową i wojsko. Działalność straży ograniczyła się do ratowania sąsiedniego gmachu, mieszczącego w sobie redakcję i administrację największej angielskiej gazety w Japonii „Jaspanes Times“.

Wojsko podwójnymi kordonami za-

mknęło wszystkie dojścia do parlamentu.

Jednemu ze strażaków z narażeniem własnego życia udało się uratować kilka bardzo ważnych dokumentów politycznych.

Zdołano uratować tylko bibliotekę i archiwum, znajdujące się na parterze.

**

Tokio, 18 września.

Panuje przekonanie, iż pożar w gmachu parlamentu spowodowany został nieostrożnością robotników, prowadzących w gmachu prace nad jego odnowieniem.

Na jutrzejszym zebraniu gabinetu rozpatrywana będzie sprawa budowy tymczasowego gmachu.

Naród bułgarski cierpi pod rządami Cankowa.

Mediolan, 18 września.

„Corniere dela Sera“ donosi z Sofji, że przed dwoma dniami nad ranem wszystkie mury i słupy ogłoszeniowe oblepione były manifestami, wzywającymi naród bułgarski do energicznego wyzwolenia się z pod krwawych rządów Cankowa, który jest tylko powolnym narzędziem w ręku ligi wojskowej i władców Macedonii, chcących całemu narodowi narzucić swoją wolę i trzymać się jedynie za pomocą gwałtu i teroru.

Wielkie oszustwo we Wrocławiu.

Dyrektor firmy „Molinari“ zdefraudował 1,800,000 mk.

Wrocław, 18 września

Wielkie poruszenie w mieście wywołało wykrycie olbrzymich defraudacji dokonanych przez dyrektora wielkiej firmy importowej „Molinari“ Arnolda Grümetra.

Suma zdefraudowanych pieniędzy sięga miliona ośmset tysięcy złotych marek.

Oszustwo polegało na puszczaniu w obieg fałszywych czeków i weksli.

Dziś i dni następnych!
Na zakończenie sezonu letniego

2-ga seria i zakończenie sensacyjnego filmu w 12 aktach

p. t. „ZELAZNY CZŁOWIEK“

W roli głównej — niezrównany LUCIANO ALBERTINI

Piękna orkiestra symfoniczna.

Piękna orkiestra symfoniczna.

ŻONY ZDRADZAJĄCE — MEŻOWIE ZDRADZENI — ROZWÓDKI — PANNY na WYDANIU — PRZYJACIELE DOMÓW — KOCHANKOWIE — wszystkich stanów winni bezwzględnie obejrzeć film

p. t. „Czterdziestoletnia Kobieta“

w którym popisuja się wspaniałą grą

DIANA KARENNE i WŁODZIMIERZ GAJDAROW

Początek o godz. 3 p. poł.
ostatni 10 wiecz.

Grand Kino

DZIŚ PREMIERA!

Początek przedstawień:

w dni powszednie o godz. 5 pp.
w niedz. i święta o godz. 3.30 pp.

MOTTO: Kobiety pamiętajcie, że niewola znika, lecz niewola miłości i wiara w was pozostać musi.

Mężczyzna. Kobieta. Matrzeństwo

Wspaniały dramat obyczajowy w 7-miu wielkich częściach.

W roli głównej gwiazda ekranu

DOROTA FILIPS

Nad program:

„NIE DAM SIĘ“

Znakomita faraz w 2 ch. aktach.

Nad program:

Kto zwycięży — Warta czy Ł. K. S.?

Sympatyczni goście są najmilej widzianą drużyną w Łodzi. Świadczy o tem rekordowa ilość widzów przybywających na ich mecze.

Do najpopularniejszych i cieszących się największym powodzeniem, zawodów w piłkę nożną w Łodzi należą bezsprzecznie spotkania pomiędzy I-szemi drużynami, mistrza Poznania z mistrzem Łodzi. Na tę popularność odgrywającą w sporcie wielką rolę złożyło się wiele sprzyjających jej okoliczności, które postaramy się obiektywnie rozpatrzeć.

W latach powojennych, dążności separatystyczne dzielnic wielkopolskiej czyniły z drużyn Poznania coś, nie dającego się na prędce bliżej określić. Tamtejsza młodzież wychowana w twardej pruskiej dyscyplinie, potrafiła wiele myśleć, lecz jeszcze więcej milczeć. Zalety te, czyniły z młodzieży tej sportowców karnych, o prawdziwie męskiej postawie i pewności siebie, że to co czynią jest pracą o pierwszorzędną wartość, co w rezultacie zapewniało im sympatię na wszystkich boiskach.

Prócz tego sport wielkopolski, otoczony pieczołowitą opieką społeczeństwa, rozwijał się w nadzwyczaj pomyślnych warunkach. Kluby sportowe powstawały tam, jak grzyby po deszczu, tak, że nie tylko najmniejsze miasteczka, ale nawet liczne wsie, posiadają tam liczne towarzystwa sportowe i gimnastyczne. Warunki materialne klubów sportowych w poznańskim są również bez porównania lepsze, aniżeli u nas, choćby ze względu na pozostawione przez zaborców liczne lokale i urządzenia sportowo-gimnastyczne po rozmaitych „Schützen i Krieger - Vereinen”. Społeczeństwo polskie w poznańskim podniecane i podtrzymywane w pracy przykładowej sąsiada z Zachodu, który tę dziedzinę życia społecznego bardzo wysoko postawił nie oddaje się podobnej, jak u nas, drzemce i bezczynności, lecz oceniwszy należyte znaczenie wychowania fizycznego, poświęca sportowi dużo uwagi i serdecznej pracy.

Publiczność sportowa, np. w Poznaniu bez względu na narodowość, opanowana jest niebywałym patriotyzmem lokalnym, swoich ulubieńców dopinguje ona w niesłychany sposób. Podczas zawodów, gdy jej „bożek” Staliński ma piłkę, słyszy się równie liczne i silne głosy zachęty, zwłaszcza znajdujących się na widowni pań w polskim i niemieckim języku. Skrót jego nazwiska „Stalla” brzmi tam bez przerwy z widowni. A przyzna każdy, że sportowiec w ten sposób podniecany, zdobywa się na nadludzki wysiłek.

Dlatego też drużyny wielkopolskie z początku nieznanne, a nawet lekceważone, ze względu na system gry, przez inne ośrodki sportowe w Polsce, po przetamaniu chińskiego muru przez wartki prad życia sportowego, dzięki swym za-

letom stały się ulubieńcami wszystkich boisk sportowych w Polsce.

Jak w Łodzi, Ł. K. S. tak w Poznaniu Warta, w bardzo krótkim czasie wysunęła się na czoło wszystkich drużyn wielkopolskich. Warta posiada w Poznaniu doskonale boisko z krytymi trybunami, a od kilku lat młodzież Warty trenują najlepsi węgierscy trenerzy. Wartość i znaczenie pracy tych ostatnich, Warta oceniła znacznie wcześniej, aniżeli którykolwiek klub w Łodzi. Zemściło się to na naszych wielkościach piłkarskich, które twierdziły, że trenera nie potrzebują. W rozgrywkach o mistrzostwo Polski, Ł. K. S., mający w swym składzie braci Kubików przegrał z Wartą dwukrotnie (1:3 i 0:1).

Wkrótce jednak i Ł. K. S. zdobył się na trenera i odtąd rolę zwyciężonych i zwycięzców, pomiędzy mistrzem Łodzi i mistrzem Poznania zmieniają się, jak w kalejdoskopie. Jednakże od czasu, odkąd p. Cajzler młodzież Ł. K. S. trenuje, Warta zmuszoną była częściej uznać się za pokonaną. Jedynie w r. b. Ł. K. S.-owi nie powiodło się w Poznaniu, gdzie grając w anormalnych warunkach (zawierucha i śnieg po kolana na boisku) przegrał 3:7.

Mecz jutrzejszy będzie rewanżem za tę wysokocyfrową porażkę.

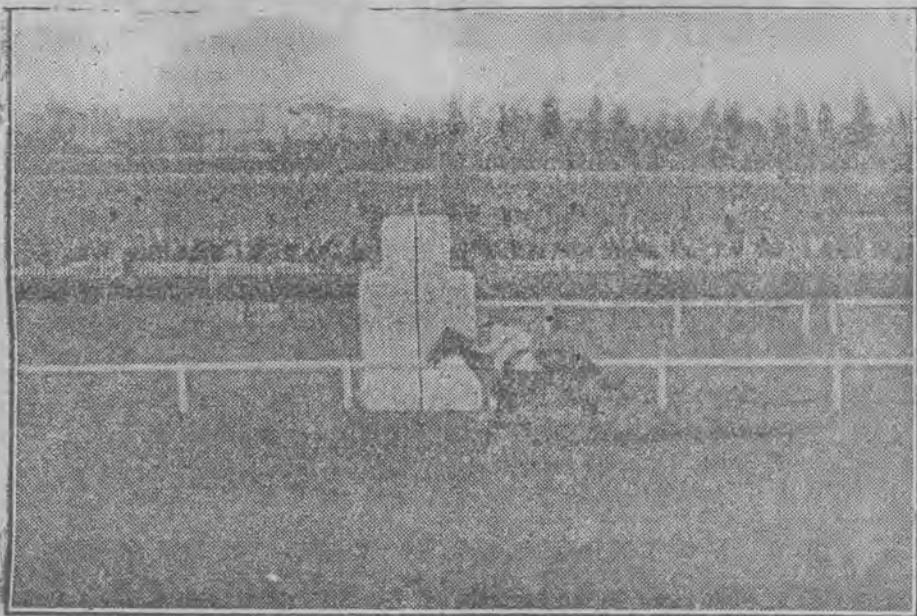
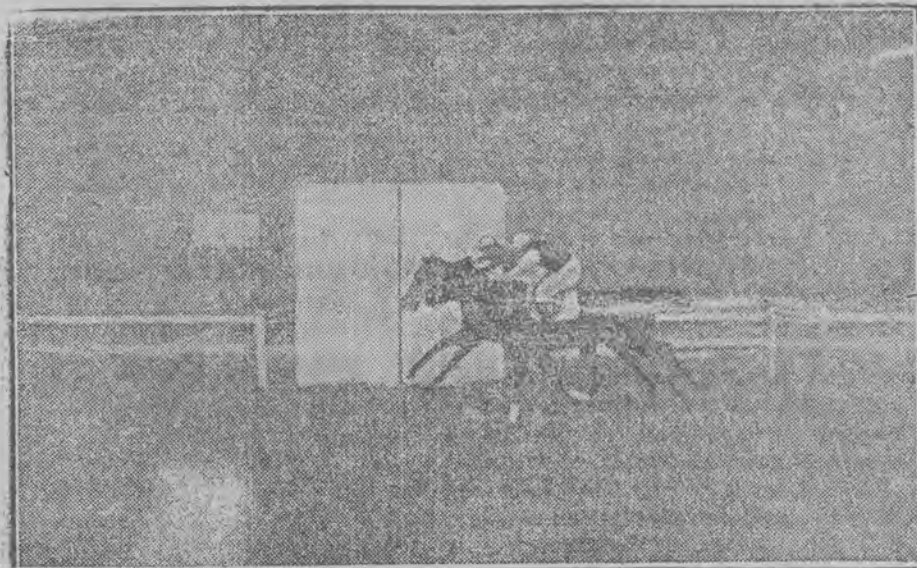
Czy Ł. K. S.-owi uda się zrehabilitować, trudno odgadnąć — okaże się to dopiero jutro. W każdym bądź razie gry należy się spodziewać zaciętej, walki wprost na śmierć i życie o palmę pierwszeństwa, jednakże w granicach istniejących przepisów, jak to zawsze na zawodach obu tych klubów bywało.

Rozwój zarówno Warty jak i Ł. K. S. jest prawie identyczny i szedł on dotychczas po jednej, lecz bynajmniej nie po najmniejszej linii oporu, zbliżając je do siebie i zacieśniając wzajemne serdeczne współzycie i stosunki sportowe. To też obecnie, Warta jest może jedynym klubem w Polsce, którą z mistrzem Łodzi, przy szlachetnej rywalizacji, łączy najserdeczniejsza przyjaźń.

Obecny skład I-szej drużyny Warty, jest może bardziej rutynowany, choćby ze względu na licznych internacjonalistów, którzy honoru barw polskich, już niejednokrotnie bronili. Jednakże i odmłodzonej drużynie Ł. K. S. nie można również nic zarzucić. To też gry należy się spodziewać pięknej z wysyskaniem wszelkich atutów, jakie dają nowe przepisy o spalonym.

Pozatem Warta przywozi swą II-gą drużynę, mistrza klasy B G. O. Z. P. N., która na przedmeczcu zmierzy się z mistrzem klasy B, Ł. Z. O. P. N., II-gą drużyną Ł. K. S.

Fr. Romanek.

Wielką nagrodę m. San Siro we Włoszech wziął outsider, bijąc — leń powszechnego faworyta. Tego samego dnia w innej gonitwie zupełnie nieznaną konia przybiegł pierwszy, pozostawiając daleko za sobą pozostałą stawkę, w skład której wchodziło kilka doskonałych wyścigowców.

Bieg uliczny naokoło Paryża.

Wygrał do maratończyk A. Julien.

Bieg uliczny naokoło Paryża (Tour de Paris) mało jest podobny do naszych biegów ulicznych. O ile u nas w biegach ulicznych biorą udział amatorzy, członkowie rozmaitych klubów sportowych, a także niewielka ilość „dzikich” — niestowarzyszonych zawodników, o tyle w biegu paryskim biorą udział prawie wyłącznie zawodowcy.

Jak wiadomo, nawet w lekkiej atletyce istnieją zawodowcy we Francji, rozgrywane są nawet rokrocznie mistrzostwa Francji dla zawodowców (championnats de France des professionnels). Należy zaznaczyć, że wszystkie bez wyjątku wyniki zawodowych mistrzów lekkoatletycznych są znacznie gorsze od wyników amatorskich i zawody te nie cieszą się prawie żadnym powodzeniem. Jedynie biegi długodystansowe — cross-country i maratony — mają dość duże powodzenie i zbierają wielkie tłumy, co miało również miejsce w ostatnim biegu ulicznym.

Trasa biegu, długości około 40 km., prowadziła zewnątrzmiastowymi bulwarami naokoło Paryża. Start i meta znajdowały się koło Porte Maillot I w tym roku bieg naokoło Paryża wygrany został przez ma-

ratonczyka — A. Juliana, (zwycięzca maratonu w 1922 r.), Zeszłoroczny zwycięzca Van Hoye (Belg.) skończył trzecim, drugim był również belg Cools. Znakomity Siret, ośmiokrotny zwycięzca tego biegu, wycofał się już w pierwszej połowie trasy, mistrz świata na 10 mil (w 1921 r.) L. de Nys nie mógł skończyć biegu z racji wypadku: najechał na niego jeden z towarzyszących biegowi cyklistów — de Nys został przewrócony i poważnie skaleczony. Zwycięzca wygrał bieg w 2 g. 36 m. — czas gorszy od zeszłorocznego. Do biegu stanęło 887 zawodników. Bulwary przepełnione były publicznością, która, korzystając z doskonałej pogody, w wielkiej ilości przypatrywała się przebiegom tej imprezy sportowej. Należy zauważyć, że wielka ilość cyklistów bardzo przeszkadzała biegaczom i stwarzała nienormalne warunki biegu. Prócz de Nys'a także inni zawodnicy mieli cały szereg wypadków.

Czytacie „Express Wieczorny”

Boisko Ł.K.S. przy Al. Unji

Dojazd tramwajami № 5 i 8.

Niedziela

dnia 20 b. m. o godz. 4-ej po południu

Niedziela

Boisko Ł.K.S. przy Al. Unji

Dojazd tramwajami № 5 i 8.

odbędą się zawody towarzyskie pomiędzy drużynami

Mistrz Poznania

WARTA-Ł.K.S.

Mistrz Łodzi

O godz. 2.15 przedmecz WARTA II — Ł.K.S. II.

Dama w masce

to nie tylko

Kowanko, Rimski i Kollin

w swych najlepszych kreacjach

to nie tylko

arcydzieło francuskiej sztuki filmowej

to nie tylko

scenariusz o wysokim sensacyjnym napięciu.

Dama w masce

jest obrazem o niesamowitem tle egzotycznym.

Dama w masce

to grozą tchnące sceny w chińskiej jaskini gry i występku w Paryżu, to kapitalne sceny balu maskowego we współczesnym Babilonie, to niebywałe typy szumowin międzynarodowych.

Dama w masce

to tragiczny los kobiety, która dostała się w ręce międzynarodowych aferyzistów.

Dama w masce

to 8 aktów scen mrozących krew w żylach.

Każdy musi ten niezwykły film zobaczyć na ekranie

CASINA

KOMUNIKAT.

Niniejszem podaję do wiadomości Szan. Publiczności że po pewnej przerwie **otworzyłem we wtorek 15 września r. b. NAPOWRÓT** istniejący od wielu lat

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD FRYZJERSKI

zawierający **salon dla panów** oraz **pań**, jak również dla **manicure, pedicure, elektr. masaży** i t. p.

Zakład mój, który prowadzony będzie podług najnowszych higienicznych wymogów, polecam iask. względem Sz. Kliencieli

W nadziei iż Szanowna Publiczność odniesie się do mnie z całkowitem zaufaniem, kreście się z poważaniem

L. KRAKAUER
ul. Narutowicza (dawniej Dzieła) 27.

Dyplomowany krawiec męski

ZYGMUNT WAJNGARTEN

NARUTOWICZA (Dzielnia) 9

Tel. 709 9784

posiada na składzie **bogaty wybór zagranicznych** oraz **krajoowych materiałów**; wykonywa zlecenia z **własnego** oraz **powierzonego** towaru

Specjalista robót futrzanych.

Akuratna obsługa!

Najnowsze modele francuskie

— i angielskie nadeszły! —

KOMPLETY RYSUNKOWE I MALARSKI

ART. MALARZA

MAURYCEGO TREBACZA

Specjalna nauka rysunków dla uczniów szkół średnich niezawansowanych. Nauka rysunków dla dorosłych amatorów i osób utalentowanych. Ceny u umiarkowane zarówno w kompletach jak i pojedynczo.

Art. malarz MAURYCY TREBACZ. Piotrkowska 71 przyjmuje od godziny 4—7.

Watoline

z najlepszej wełny (docht) nabyć można po cenach fabrycznych w firmie

EDMUND BOKSLEITNER

Łódź, Sienkiewicza 79.

Samochód

4-osobowy, Stoeber, po generalnym remoncie, nadający się na dorożkę do sprzedania. Obejrzeć można w warsztatach samochodowych ulica Targowa Nr. 65. 9921—3

Starszy felczer

I. Sender

Pomorska 14, front II p.

który pracował w szpitalu Poznańskich lat 14, wobec teraźniejszych czasów zredukował cenę i przyjmuje u siebie w domu po 1,50 gr., a w miesiące po 3 złote.

Dr. med. S. Niewiański

choroby skórne i weneryczne

leczenie sztucznym słońcem górskim. Przyjmuje od 4 do 8 popoł.

Sienkiewicza № 34

Dr. BRAUN

Południowa Nr. 28

telef. 40-26.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem (Lampy kwarcowa). Przyjmuje od 8 do 9.30 od 41 pół do 8 w

Reperuje białiznę

wszelką starannie niedrogo Ul. Piotrkowska № 255, 1-0 olicyna II-e piętro im 42

DOBRA KSIĄŻKA

jest najlepszym przyjacielem każdego człowieka.

Wielki wybór dobrych książek poleca

Wypożyczalnia Książek

w językach: polskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim

ALFREDA STRAUCHA.

ul. Prez. Narutowicza 14

Abonament miesięczny **zł. 2.50** — — — wynosi tylko

Dr. med.

LUBICZ

Poszukuję robotę

na warsztaty Kortowe.

Cegielniana 43

Choroby skórne w nerwiczne moczniciowi. Leczenie sztucznym słońcem wyżynowym. Przyjmuje od 5—8

Przyjmuje od 9—1 od 5—7. Dla pań osobna poczekalnia

Wiadomość u właściciela Nawrot 92.

☺☺☺☺☺

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

STENOGRAFIJ

uczę wszystkich bezpłatnie listownie Instytut Stenograficzny Warszawa Mokołowska 89.

Guchalterii korespondencji, stenografii, pisania na maszynie, uczy. Lubliński, Piotrkowska 79. 9191 10

JĘZYKI. W dwa miesiące gruntów na nauka hebrajskiego, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, Warszawy. Kamienna 15.

ROZMAITE

JA zł. 45, wykonam garnitury ze swoimi dodatkami robota i wesoła, rzędna. Krawiec męski ul. Kilińskiego № 75 m. 5 fr. 1 p. 998—2

OSTYNGOWANA. przystojna muzykalna i gospodarna panna, posiadająca eleganckie mieszkanie i bardzo bogatą garderobę, pragnie poznać pana na dobrym stanowisku, tylko w celu matrymonialnym. Oferty w administr. pisma dla „Subtelnej”. 028—3

Zagubione dokumenty.

WZORAJ o g 14 w wiecz między 6 Sieronia a Gdańska zgubiono torebkę damską. Znajdujący się w niej weksel na zł 50 płatny 5/XI wystawca L. Strohweiss uznawaj. Znać ca zechce szukać zwrócić za wynagrodzeniem. Cegielniana 26 m. 15.

Na wypłatę!

swetry

Manufaktura Galanteria

244 Jedwab Firanki

Krawiec na miejscu. Piotrkowska 87 (w podwórzu)

Piętyki i kuchonki przenośne kaflowe szamotowe. d-cia Koźmińscy Główna 51.

CHEMICZNA FARBARNIA FUTER

PIERWSZA ŁÓDZKA

W. Schönbrana

ul. Gdańska 8, front m. 9.

Przyjmuje do farbowania wszelkiego rodzaju futra na wszystkie kolory oraz odświeżanie na kolor naturalny sposobem elektrycznym podług najnowszego systemu. Również farbuje się lisy, szopy, i amerykańskie opsy na kolor skunksowy, popielite na kolor soboli i fok.

Białe futra do czyszczenia. Ceny przystępne. Gwarancja za kolory.

„Antonie” Paryż

Fascynujący wygląd twarzy osiągnąć można tylko przy estetycznej fryzurze, a szczególnie odznacza się o w umiejętnym strzyżeniu głowy, które podług ostatniej paryskiej mody wykonuje dyplomowany fryzjer

F. BITTNER, Andrzeja 15.

Dziś i dni następnych: **Wieczory niebywałych sensacji!**

12 aktów—2 programy!

„Przygody Saetty”

6 aktów wściekłych awantur trzech wędrowców Saetty, Baltazara i psa Pafła.

„Władca przestworzy”

Dramat sensacyjny w 6-ciu aktach

Orkiestra symfoniczna!

Orkiestra symfoniczna

Prenumerata: W Łodzi zł. 3.50 miesięcznie—Zamieszkała 5 złotych miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. Odnoszenie do domu 30 groszy

Ogłoszenia

Redakcja Administracja Piotrkowska № 49
Telefony redakcji 27-24, 33-43, 35-44
Telefon administracji 22-14

Godziny przyjęć redakcji 5—7
po poł. Rozmów niezawodnie
tych nie zwalnia się

Ogłoszenia kolorowe mi
n. i mała wielkość swiet
strony 100 procent kroje